

1. Искаженное восприятие чисел, приводящее к самым серьезным последствиям и авиационным инцидентам.

2. Ошибки, связанные с непониманием особенностей применения грамматических времен в английском языке.

3. Неправильное произношение слов, как результат языковой некомпетентности.

4. Неадекватная скорость речи пилота и диспетчера.

Изучение типичных ошибок участников коммуникации при радиообмене, базовой формой реализации которого является диалогическая речь, позволяет сделать следующие выводы:

- даже высокий уровень владения английским языком не всегда гарантирует адекватное понимание радиосвязи;

- в нестандартной ситуации, когда инструкции диспетчера выходят за рамки обычного ограниченного набора команд при радиообмене, может возникать непонимание и неправильное восприятие сообщений, что приводит к катастрофическим последствиям.

Неэффективная связь может быть вызвана как структурными особенностями языка радиообмена, включая эллиптические структуры грамматики, синтаксическую компрессию, специальные лексические и семантические формы, так и случайными искажениями или непрофессиональным нарушением грамматических правил языка, неправильным использованием аббревиатур, непониманием лексических и морфологических форм, в частности цифр, нестандартным произношением, расстройством речи и т.п. Обучение пилотов и диспетчеров радиообмену оказывается неэффективным без хороших базовых знаний английского языка, профессиональной терминологии и высокого уровня личной дисциплины обучающихся.

*Яна Абсаямова
к. пед. н., доц., м. Київ*

До питання професійної самореалізації викладача іноземних мов вищого технічного навчального закладу

Одним з актуальних наукових питань, що вимагає ґрунтовних досліджень, є питання професійної самореалізації викладача іноземних мов вищого технічного навчального закладу (ВТНЗ), що являє собою складно детермінований процес. Розглядаючи процес самореалізації викладача, слід враховувати індивідуальні особливості конкретної людини (фізіологічні та психологічні), які активно впливають на цей процес, та формування в неї мотивації як прагнення до самореалізації.

У ході фахової самореалізації викладач постійно аналізує, оцінює на основі самоконтролю наявний власний рівень компетентності. Перш за все, він визначає свій реальний запас необхідних фахових знань, умінь, навичок, якостей. Потім порівнює досягнутий рівень компетентності з вимогами її прогностичної моделі і виявляє недоліки у цьому запасі, які заважають розв'язанню життєвих проблем. Наступним кроком є усвідомлення необхідності оволодіння знаннями, уміннями, навичками та якостями, яких бракує, і виникнення відповідних потреб. На основі цього, з появою мотивації, викладач вимальовує, синтезує власну траєкторію подальшого, зокрема фахового, самовдосконалення та саморозвитку у відкритій системі неперервної освіти, а відтоді вживає відповідних заходів для задоволення своїх наявних потреб.

Досліджуючи процес професійної самореалізації викладача іноземних мов ВТНЗ, на основі вивчення наукових джерел та стану проблеми на практиці, ми зробили наступні висновки.

1. Самореалізація є однією з основних потреб людини, яка живе у соціумі, що

також стосується її фахової діяльності. Професійна самореалізація викладача іноземних мов ВТНЗ є різновидом соціально-рольової, виражає фахове самовизначення людини і перебуває під впливом низки чинників.

2. Процес професійної самореалізації відбувається, коли виникають протиріччя між досвідом людини та її світосприйняттям, що виливаються у мотивацію. Так, викладач іноземної мови, відчуваючи прогалини у знаннях, уміннях чи навичках (між наявним та необхідним для успішної фахової діяльності рівнем), вибудовує шлях для їхнього заповнення.

3. При знятті протиріч, які виникають, викладачі як дорослі несхвально ставляться до організованого із зовні на допомогу їм навчання (наприклад, у системі післядипломної освіти), однак охоче використовують власний досвід, систему уявлень, потреби, віру у себе, самоповагу, самовиховання для самостійної організації його. Кожен є особистістю і має свою ієрархію мотивів з різними домінантами.

4. За соціально сприятливих умов процес професійної самореалізації викладача вищу відбувається більш ефективно. Серед таких умов – престиж професії викладача у суспільстві, відчуття прийняття колективом, можливості певного кар'єрного зростання, визнання професіоналізму, адекватна потребам матеріальна винагорода фахової діяльності тощо. При цьому викладачеві необхідно відчувати, що його особистий фаховий досвід та стиль цінують.

5. Викладачі іноземних мов ВТНЗ мають індивідуальні особливості (у тому числі інтелектуальних здібностей) та фізіологічні відмінності (рівень зору, розвиток пам'яті, енергійність), що зумовлюють різний темп та напрям процесу самореалізації, як загальної особистісної, так і фахової. Це вказує на просування ними власними траєкторіями у процесі професійної самореалізації, відповідно до наявних можливостей та виявлених потреб на основі самоменеджменту.

*Татьяна Акоюн
г. Киев*

Проблемное обучение как один из видов обучения студентов иностранному языку

Главным заданием современного высшего образования является “вооружение” будущих специалистов методологией творческого преобразования мира. Процесс творчества охватывает в первую очередь открытие нового: новых объектов, знаний, проблем и методов решения этих проблем. Исторически проблемное обучение начало развиваться как антипод догматическому обучению. Практически всегда были люди, которые отрицали догматические знания и применяли элементы того, что сегодня называют проблемным обучением. Проблемное обучение трактуют и как принцип обучения, и как новый тип учебного процесса, и как метод обучения, и как новую дидактическую систему. Проблемное обучение (как и любое другое обучение) может способствовать реализации двух целей: первая цель – сформировать у студентов необходимую систему знаний, умений и навыков. Вторая цель – достичь высокого уровня развития студентов, развития способности к самообучению, самообразованию. Необходимо выделить и еще одну, не менее важную цель проблемного обучения – сформировать особенный стиль умственной деятельности, исследовательскую деятельность и самостоятельность.

Суть проблемного обучения состоит в том, что перед студентами ставятся задания находить новые, нестандартные подходы во время решения различных проблем, нахождения ответов на разные вопросы. Это развивает у студентов умение ориентироваться в новых условиях, комбинировать запас уже имеющихся знаний и умений для поиска новых, выдвигать гипотезы, строить предположения, искать более интересного и более точного их развязывания. При проблемном обучении знания в